

bode imelo mnogo javnih zborov in pri teh se bode marsikatera premišljena beseda o politiki povedala. Skrbelo pa se bode tudi za gospodarski poduk. Saj ima ravno Mursko polje celo vrsto gospodarskih potreb, recimo: pospeševanje konjereje, govedoreje, vinarstva, zašranje povodnji itd. Naj se vsak Slovenec v našem političnem okraju z zaupanjem obrne do tega društva in dobil bode dober svet in drugo pomoč. V kratkem se bode sestavil odbor. Bog pomoz! dalje!

Iz Celja. (Zopet naša društva.) Zaspamo vreme, zaspami mi! Društva se gibljejo le zunaj okrog, da je veselje, in mi izletamo, — seveda, ne korporativno — ven, ali pa se doma tako sladko spi! Blaženo spanje, kako si mednarodno; za tebe niti treba ni podobnega §, kakor je v naši novopoživljeni čitalnici. Živel § 1.! — žal, da te je treba! Vidite, gospod urednik, Vaš list je postal iz prostega poročevalca zanesljiv prerok. Poročali ste o nekem sklepu nekdanj, in čez nekaj časa se uresniči, — sedaj se črni krasni žalpotrebni § 1. s čitalnične stene. Večeri so torej zaspami. Tem vselejša pa so jutra, ko se množica raduje s cveticami vred svoje vladarke ter časti kraljico majnika. V preblazeni Devici proslavljamo vseh krepostij popolnost. — Ta mesec smo imeli tudi v nemški cerkvi misijon, kateri je gotovo bil prirejen ob najpripravnem času. Upajmo, da obrodi in javno pokaže svoj sad! —s—

Izpred Spodnjega Dravograda. (Razne vesti.) Naš dopis v 9. št. »Slov. Gospodarja« je nemčurke in tiste, ki ž njimi kinajo, tako razburil, kakor ose, če jim v gnezdo požokaš. Seveda jim ni bilo ljubo, da so drugod ljudje zvedeli njihove komedije. V tistem dopisu je bilo tudi poročilo o volitvi v Št. Janu. Nato je poslal v št. 13. nekdo »pojasnilo« (boljše bi se reklo: »potemnilo«). Marsikaj bi se dalo na to pojasnilo odgovoriti. Ker pa je stvar precej zastarela, zato samo hočem omeniti »nepostavnostij«, ki so se bojda pri onih volitvah godile. Nepostavnost se nobena ni godila, pač pa je neumnost nekaterih imela veliko besedo; tista vložena pritožba je pa smešna in kaže, kako prebrisani so njeni kovači; in uzroki, ki se tam zoper volitev naštevajo, so deloma prazni, deloma neresnični. Da bo pritožba uslišana, je samo tedaj mogoče, če visoka namestnija ne bo nič natančneje pozvedavala. Sploh mora tisti rekurz v Gradcu čudno vseč biti, ker ga že tako dolgo (4 mesece) »žehtajo«! — Potres v tem kraju, hvala Bogu, ni velike škode napravil; le v Spodnjem Dravogradu je proštija dobila več razpoklin. — V nedeljo, 12. maja so mil. knezoško iz Celovca v Spodnjem Dravogradu delili zakrament sv. birme 322 otrokom. — V četrtek, 23. maja bo v Pamečah shod slovenjgraške podružnice sv. Cirila in Metoda, kjer bode govoril znani govornik č. g. J. Rozman.

Iz Polic pri Radgoni. (Slabe občinske volitve.) Tudi tukaj so že bile občinske volitve. Pa kako? G. občinski predstojnik je volitev razpisal na 4. svečana, na zunanji »Gris« v neko gostilnico, tedaj zunaj občinskega okrožja, ne v občini. Zakaj pa občinski predstojnik volitve tako suče? Zato, ker imajo nekateri volilci, ki imajo v občini posestva, pred durmi volitve, pa tudi volilno olajšavo; nekaj pa zato, ker vé, da naš kmet in želar ne gresta rada daleč, še manj pa svojih volilnih pravic iskat v tujo občino. Zato pa tudi ni bilo več, kakor v občini stanujočih volilcev; blizo 40 volilcev se pa volitve ni udeležilo. Paragraf 4. obč. vol. reda točka 3. pravi: »Ravno tako smejo taki, kateri imajo v občini nepremično posestvo ali obrt, če sami stanujejo v kaki drugi občini, pooblastiti svojega poslovodjo ali oskrbnika, da voli v njihovem imenu«. Ta točka naravnost pove, kje mora volitev biti. Zato pa je tudi stranka vložila pritožbo na okrajno glavarstvo in visoko na-

mestništvo. To pa nam gori omenjenega paragrafa ni ugodno rešilo. Zato nam je zdaj v paragrafu 4. točka 3. prava uganka. Naj bodo prihodnje volitve za naš obč. zastop v Gradcu, saj so tudi tam nekateri, ki imajo pri nas posestva!

Iz Škofje vasi. (»Edinost«), naše tako potrebno politično društvo, začinja vendar-le raztezavati svoje peruti, da se povsne v prostore, kjer bi naj krožila in delovala. V nedeljo, dne 12. t. m. je priredila shod v Škofji vasi, kjer se je predavalo o političnih, gospodarstvenih in drugih potrebnih zadevah v pričo obilo zbrana občinstva, ki se je po šaljivi loteriji še dolgo zabavalo pri znani šegavosti »naših ljudi«. Kaže se, da bode »Edinost« sčasoma pod vodstvom takega odbora, kakoršen je sedaj, vendar-le dosegla svoj obširni smoter, česar ne moremo lahko trditi o mnogih drugih društvih. Naprej po poti tej! — Isti dan je poživila tudi naša že dolgo spéča moška podružnica sv. Cirila in Metoda, katera bo v kratkem zopet zborovala, možno, da skupno z žensko. Sedaj pričakujemo, da še tōp, kateri je nastavljen pri nas, večkrat dá slišat svoj glas, ko se je sprožil pravi čas. — Pri nas že poznamo svoje in nesvoje. Ali ravno tisti, kateri so nam nasprotni, imajo že itak pri narodu najmanj ugleda, katerega si niti pritožiti ne morejo, in če bi vsa nedolžna dekleta spravili v kazen, kakor se je jedni primerilo, katera je na prošnjo gostov prečitala javno pesem Falelajevu. Pravijo pa, da je »špas« že vreden tistih 5 gold. Prihodnjic bodo pa tudi vsi vedeli, da se taka reč ne sme javno pisati ali čitati. Vendar take kazni usmiljenega človeka pretresejo bolj, kakor velikonočni potres, kateri, hvala Bogu, pri nas ni mnogo škodoval. Malgaj.

S Prihove. (Bodimo odločni!) Letos se je neki naš mladenič pritožil pri c. kr. trgovinskem ministerstvu (pritožbo je napravil po slovensko, ker drugače ne zna), zoper konjiško c. kr. poštno upraviteljstvo, ker mu je isto na slovensko priporočeno pismo dalo nemško tiskovino. Na to pritožbo mu je c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu odgovorilo sicer povoljno, toda nepostavno, tako, da bi se tudi zoper to ravnateljstvo po pravici bilo trebalo pritožiti, ker je odgovorilo nemški, česar omenjeni slovenski mladenič ne razume. Zato hodi zdaj mladenič od Poncija do Pilata, da bi mu kdo to pismo razložil. Sicer pa ta mladenič, ki je toliko prebrisan, da je staknil toliko, da se je znal pritožiti celo pri c. kr. trg. ministerstvu, pravi: »Vem, da bi mi v Gradcu morali slovenski odgovoriti, ko bi jih hotel siliti; toda tem gospodom nečem s tem delati opravkov, nazadnje bi še mislili, da jih dražim«. To je se ve, da miroljubna beseda, ki izrazuje blag značaj, toda premehka je, kakor je sploh pri nas Slovencih ta navada v našo škodo, kajti ravno popustljivost je največ kriva, da ne dosežemo tega, kar bi morali doseči že pred polovico sedanjega stoletja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so imenovali novega ministra vnanjih zadev, grofa Goluchowskega, tajnim svetovalcem. — Krščanski socialisti so imeli dne 16. t. m. izredno dobro obiskan shod na Dunaju. Dr. Laeger, dr. Pattai in knez Liechtenstein so govorili. Izrekla se je nevolja, da se je razžalil papežev nuncij, in pričakovanje, da se mu dá zadoščenje, kakoršno mu gre.

Šlezijško. Šlezijški Poljaki so nameravali že le-

tošnje jesen odpreti gimnazijo v Tešinu, ali oblastva jim delajo ovire. Tudi je tešinski mestni zastop opustil misel, da bi vpeljal obvezni poduk poljščine v ljudske šole.

Štajarsko. Dne 4. junija pridejo svetli cesar v Gradec, kjer se bode istega dne slovesno odprlo novo vseučilišče. Cesar ostanejo v Gradcu dva dni. — C. kr. kmetijska družba napravi letos tri razstave in sicer v Judenburgu, Radgoni in na Ptuju.

Koroško. Odbor nemškega kat. političnega društva je izrekel nunciju Agliardiju svojo udanost in sozaljje zbok drznih napadov od Kalnoky-Banffyja. — Za okr. glavarja v Smohoru je imenovan ministerijalni tajnik von Göthen na Dunaju.

Kranjsko. Svetli cesar so podelili deželnemu predsedniku baronu Heinu red železne krone II. vrste in njegovi soprogi zlati zaslužni križec s krono. — V Ljubljani bodo dopolnilne občinske volitve dne 27., 29. in 31. maja. — Katol. politično društvo za Dolenjsko napravi ljudski shod dne 26. t. m. v Kostanjevici.

Primorsko. Delavsko podporno društvo v Trstu je imelo ono nedeljo občni zbor. Ima 1170 udov, in je lani razdelilo podpore 9331 gl. 19 kr. — Dne 16. t. m. so bile v Istri volitve deželnih poslancev v kmečkih občinah. Slovenci in Hrvatje so zmagali z osmimi kandidati, stirje italijanski poslanci so pa bili izvoljeni v poreškem in puljskem okraju.

Ogersko. Magnatska ali gosposka zbornica je žal, vsprejela postavo o enakopravnosti židov; le drugi paragraf te postave se je odklonil, ki določa, da sme kristijan k židovski veri prestopiti. — Madjari slabo gospodarijo, zlasti letos. Državna blagajnica je izkazala v prvem četrtletju 104,388.184 gl. dohodkov, skupnih stroškov pa 130,619.618 gl. Manjka torej blizu 25 milijonov.

Vnanje države.

Rim. Dne 16. t. m. so sv. oče vsprejeli nad 1000 avstrijskih romarjev, večinoma iz Istre in Dalmacije. Romarje so vodili škof krški, Andrej Šterk.

Italijansko. Dasi je lani Crispi s kruto silo odpravil vsa socijalistična društva, vendar se socijalisti upajo na dan ter za volitve v poslansko zbornico kandidujejo v 77 okrajih. — V Florenci in okolici je v noči od 18. do 19. t. m. bil strahovit potres. Nad 200 hiš je poškodovanih, dve cerkvi sta podrti. Mnogo oseb je težko ranjenih, nekaj ubitih.

Francosko. Zbornica je pričela 14. t. m. zborovati. Čaka jo ogromno delo, namreč preosnova davka na pijače in na dedišstvo ter o izvanrednem davku za l. 1896. Vse to mora biti dognano do avgusta, ker takrat že bode shod generalnega sveta.

Nemško. Vlada misli predložiti pruski zbornici poslancev načrt društvene postave, s katero bi se precej omejila društvena in zborovalna svoboda. — Prusi še vedno zatirajo Poljake. Oni dan je naučni minister ukazal, da morajo vsi poljski dijaki izstopiti iz poljskega znanstvenega društva, sicer bodo izključeni iz visokih šol. Prusi ne poznajo veliko svobode.

Rusko. V jeseni bode razstava ruskih ročnih del v Teheranu. — Rudarstvo je v Rusiji večinoma v rokah nemških doseljencev. Najbogatejši premogokopi so prešli v last tujcev.

Srbsko. V skupščini sprejeto postavo o plači razkralja Milana (letnih 360 tisoč frankov) je kralj že potrdil. — Skupščina je postavo o velikanskem posojilu zavrgla, in to je bojda vladi prav ljubo, ker ne more posojila dobiti. — Nedavno je kralj Aleksander vsprejel Nikolaja Pašiča, ki je vodja radikalcev, in se več ur z njim pogovarjal. Bržčas bode kmalu zopet Pašič ministerski predsednik.

Tursko. Vlada je poslala bolgarski vladi dopis, v katerem zahteva, naj bi bolgarska vlada nemudoma razpustila vsa bolgarska društva v Makedoniji. Bolgarska vlada je pomirila turško, češ, makedonski Bolgari nikakor ne mislijo na prekucijo.

Za poduk in kratek čas.

Snomini na mojo pokojno mamico.

Č.ški spisal Václav Kosmak; poslov. Ciriljev.

Pred kratkim časom sem bil jako nevoljen in težkomiselni. Ulegel sem se zvečer in ugasnil luč. Temna noč je mati temnih mislij. Premišljal sem o tem, da bi najbolje bilo, da nisem rojen. Po dolgem mučnem premišljevanju sem zaspal. Dozdevalo se mi je, da sem srečal svojo mamico. Nesla je na hrbtu veliko rjuho trave. Bila je celo sključena pod bremenom in pot ji je tekal s čeka. Ustavila se je pred menoj. Govorila ni besede, ali pomenljivo me je pogledala s svojim materinim očesom. O oko materino! — Prebudil sem se. Ta sen napolnil mi je celo mojo dušo. Mislil sem si: »Mati tvoja so toliko za-te prestali, delali, trpeli in niso nikdar tožili — in ti — ti pa godrnjaš?« Zmolil sem »Oče naš« in zaspal. Zjutraj sem ustal kakor preroben. V grobu pa neki sprhni vsaka vez, ki nas je medsobno vezala tukaj na svetu.

Nekoč je umrl v mojem rodišču star, tuj berač. Občina mu je dala rakev in gospod župnik so obljubili dostojen pogreb. Hoteli pa so ga v njegovih cunjah položiti v rakev. Ko so moja mati to slišali, prebirali so po svojem maloštevilnem perilu, izbrali sraje, jo zašili in zanesli mrtvemu beraču.

»Ali mamica, zakaj mu ne dajo bogatejši — mi imamo sami malo sraje!«

»Seveda, dete moje; bogati dajejo bogatim — ubogim moramo dajati mi ubogi.«

Bil sem menda v prvem ali drugem gimnazijskem razredu: Ljudje so mi pravili »student« in nekateri bili bi jako veseli nad tem, ako bi me nagnali iz šole.

Šel sem po polju. Srečal sem klapca, — šel je z voli orat. Pozabil pa je nekaj doma. »Ti, me je poklical, pojdi, pasi mi te vole nekoliko na meji, da mi ne uidejo — moram še skočiti domov!« — Jaz sem vzel bič, stal pri volih ter klical čez nekaj časa »oha!« Šel je mimo mizar ter me je vprašal zaničljivo: »No, že nisi več student? Si pastir?« — Jaz sem prišel v joku domov ter sem se pritožil materi. Mater je rudečica oblila — ali takoj so rekli: »Pusti to! O pastirjih je vsako leto evangelj v cerkvi — o mizarjih še tam ničesar nisem slišala.« — Jaz sem se zasmel in minila me je bridkost. Ako sem kdaj potem srečal mizarja, sem si mislil: »Nisi v evangelju.«

Šel sem z mamico v Novo Rišo. Šla sva po gozdu, ki se imenuje »gora«. V sredi lesa na hribčku, na križpoti so mati poklekli in mi namignili, da tudi jaz pokleknem in molim. Pokleknil sem k njim in sklenil roke. Ko sva ustala, sem vprašal: »Mamica, zakaj sva tukaj molila?«

»Vedi, da so tukaj bili pokopani obešenci. Ko bodeš velik in pojdeš tukaj mimo, ne pozabi nikdar moliti za nje! Teh nesrečnežev se malokdo spomni.«

Smešnica. Sosed vpraša soseda: »Kje si pil, da si tako pijan?« — Sosed odgovori: »Pil sem jeden prst pod nosom!«